17/02/2020

Άγιος Θεόδωρος ο Τήρων, ο Άγιος της Αμάσειας

/ Βίοι Αγίων

Ο Άγιος Θεόδωρος ο Τήρων, τιμάται κάθε χρόνο από την Εκκλησία μας στις 17 Φεβρουαρίου, ένα Άγιος συνυφασμένος με τον ποντιακό ελληνισμό.

Την εποχή των διωγμών των χριστιανών η Αμάσεια στον Εύξεινο Πόντο έδωσε και εκείνη το φόρο αίματος που της αναλογούσε, ιδίως τον 3ο αι. μ.Χ. Ένας από τους άγιους και μεγαλομάρτυρες που τιμά η Εκκλησία είναι ο Θεόδωρος ο Τήρων, ο οποίος πήρε το προσωνύμιο του από το τάγμα των νεοσυλλέκτων (τηρώνων) της ρωμαϊκής λεγεώνας στην οποία υπηρετούσε.

Ο Άγιος Θεόδωρος της Αμάσειας, όπως είναι επίσης γνωστός, ξεχώρισε μέσα στο τάγμα του εξαιτίας της ανδρείας του.

Η ομολογία της θρησκευτικής του ταυτότητας έγινε όταν, σε εφαρμογή του διατάγματος του Διοκλητιανού, αρνήθηκε να θυσιάσει στους θεούς. Ο επικεφαλής του τάγματος προσπάθησε να τον μεταπείσει και του έδωσε χρόνο να το ξανασκεφτεί. Όπως αναφέρει ο συναξαριστής του βίου του Γρηγόριος Νύσσης, το διάστημα της χάριτος ο Θεόδωρος προσπάθησε να ενισχύσει τους χριστιανούς του

τάγματός του, ενώ κατέστρεψε και ένα είδωλο της θεάς Ρέας που βρισκόταν μέσα σε ναό.

Ένας φύλακας του ναού που είδε τον Θεόδωρο ανέφερε την πράξη του στον τοπικό άρχοντα, ο οποίος τον κάλεσε σε απολογία. «Το έκανα θέλοντας να διαπιστώσω εάν όντως η θεά ήταν αληθινή. Διαπίστωσα ότι πρόκειται περί άψυχου πράγματος» φέρεται να είπε. Ο τοπικός άρχοντας διέταξε να τον μαστιγώσουν και να τον ρίξουν στη φυλακή χωρίς φαγητό και νερό, λέγοντας ότι θα του δώσει χάρη εάν αλλαξοπιστήσει.

Κάθε φορά ο Θεόδωρος είχε πολλές ευκαιρίες να σώσει τη ζωή του, ωστόσο ήταν ανένδοτος. Έτσι κρεμάστηκε ανάποδα και του έκοψαν τις σάρκες. Βλέποντας ότι αντέχει, οι βασανιστές του στον έριξαν στο καμίνι. Μαρτύρησε το 306 ή 307. Η μνήμη του τιμάται στις 17 Φεβρουαρίου (στις 9 Νοεμβρίου από τους καθολικούς), ενώ η ορθόδοξη Εκκλησία τον γιορτάζει και το Σάββατο της πρώτης εβδομάδας της Μεγάλης Σαρακοστής, σε ανάμνηση του θαύματος των κόλλυβων.

Η εκκλησιαστική παράδοση αναφέρει ότι ο Ιουλιανός ο Παραβάτης, για να ατιμάσει τους χριστιανούς που νήστευαν, διέταξε να μολύνουν τα τρόφιμα – κατά άλλες αναφορές, διέταξε να αποσύρουν τα νηστίσιμα. Τη νύχτα, όμως, ο τότε αρχιεπίσκοπος Κωνσταντινούπολης Ευδόξιος είδε σε όνειρό του τον μεγαλομάρτυρα Θεόδωρο, ο οποίος τον συμβούλεψε να βράσει στάρι και να το μοιράσει στους χριστιανούς.

Σε αγιογραφίες εμφανίζεται είτε μόνος, είτε αντιμετωπίζοντας ένα φίδι-δράκο, και μαζί με τον Άγιο Θεόδωρο τον Στρατηλάτη όρθιοι ή πάνω σε άλογα. Πάντα φέρει στρατιωτική στολή.

Ο Άγιος Θεόδωρος, μαζί με τον επίσκοπο Βασιλέα, ήταν ο πολιούχος της Αμάσειας. Ναό στη μνήμη του ίδρυσε στην πόλη ο αυτοκράτορας Αναστάσιος, επί επισκόπου Μάμα. Ο ναός αυτός χρησίμευε ως καθέδρα των επισκόπων και μητροπολιτών της Αμάσειας, γεγονός που μνημονευόταν σε (ανορθόγραφη) επιγραφή που ήταν εντοιχισμένη στο τέμενος του Γιώργη πασά.

Πληροφορίες από pontos-news.r και saint.gr